

УДК 811.111:378.016

DOI <https://doi.org/10.24919/2308-4863/77-1-24>

Зоряна БУРКОВСЬКА,

orcid.org/0000-0001-9579-5982

кандидат педагогічних наук,

доцент кафедри української та іноземних мов імені Якіма Яреми

Львівського національного університету ветеринарної медицини

та біотехнологій імені С.Г. Гжицького

(Львів, Україна) burkovska.zoriana@gmail.com

Олена БІНКЕВИЧ,

orcid.org/0009-0009-0539-5762

старший викладач кафедри української та іноземних мов імені Якіма Яреми

Львівського національного університету ветеринарної медицини

та біотехнологій імені С. Г. Гжицького

(Львів, Україна) binkevych_olena@ukr.net

АСИНХРОННЕ ВИКЛАДАННЯ АНГЛІЙСЬКОЇ МОВИ ДЛЯ ЗДОБУВАЧІВ ВИЩОЇ ОСВІТИ: ПРОБЛЕМИ ТА ПЕРСПЕКТИВИ

Асинхронне викладання англійської мови для здобувачів вищої освіти є однією з актуальних тем сучасної педагогіки та освітніх технологій. З огляду на зростання популярності дистанційного навчання, цей підхід набуває все більшої актуальності. У статті розглянуто основні проблеми та перспективи цього методу викладання, який дозволяє студентам самостійно організувати освітній процес, обирати темп і зручний час для навчання, що особливо важливо в умовах дистанційного навчання та глобалізації освітніх процесів. Однак впровадження асинхронного викладання має проблеми та виклики, які потребують глибокого аналізу. Метою статті є дослідження проблем і перспектив асинхронного викладання англійської мови для здобувачів вищої освіти з урахуванням формування загальних компетентностей студентів відповідно до стандарту вищої школи. Встановлено, що асинхронне навчання позитивно впливає на розвиток ключових компетентностей студентів, зокрема здатності до абстрактного мислення, аналізу та синтезу, здатності планувати та управляти часом, здатності використовувати інформаційні та комунікаційні технології, здатності вчитися та здобувати сучасні знання, здатності до пошуку, оброблення та аналізу інформації з різних джерел, здатності до адаптації та дії в новій ситуації, здатності виявляти, ставити та вирішувати проблеми, здатності приймати обґрунтовані рішення, здатності працювати автономно. Крім того, визначено основні проблеми, з якими стикаються студенти та викладачі під час впровадження асинхронного навчання. У статті надано рекомендації щодо ефективного впровадження асинхронного викладання англійської мови у вищій освіті. Результати цього дослідження сприятимуть розумінню проблем і перспектив асинхронного викладання англійської мови, а також допоможуть розробити стратегії для його ефективного впровадження та використання у вищій освіті.

Ключові слова: англійська мова, асинхронне навчання, вища освіта, вміння, компетентність.

Zoriana BURKOVSKA,

orcid.org/0000-0001-9579-5982

Candidate of Pedagogical Sciences,

Associate Professor at the Department of Ukrainian and Foreign Languages named after Yakym Yarema

Stepan Gzhytskyi National University of Veterinary Medicine and Biotechnologies of Lviv

(Lviv, Ukraine) burkovska.zoriana@gmail.com

Olena BINKEVYCH,

orcid.org/0009-0009-0539-5762

Senior Lecturer at the Department of Ukrainian and Foreign Languages named after Yakym Yarema

Stepan Gzhytskyi National University of Veterinary Medicine and Biotechnologies of Lviv

(Lviv, Ukraine) binkevych_olena@ukr.net

ASYNCHRONOUS TEACHING OF ENGLISH FOR HIGHER EDUCATION STUDENTS: PROBLEMS AND PROSPECTS

Asynchronous English language teaching for higher education students is one of the most relevant topics in modern pedagogy and educational technologies. Given the growing popularity of distance learning, this approach is becoming increasingly relevant. The article discusses the main problems and prospects of this teaching method, which allows students to independently organize the educational process and choose the pace and most convenient time for studying, which is especially important in the context of distance learning and the globalization of educational processes. However, the implementation of asynchronous teaching has problems and challenges that require in-depth analysis. The aim of the article is to study the problems and prospects of asynchronous teaching of English for higher education students with a view to the formation of students' general competences in accordance with the higher education standard. It has been established that asynchronous learning has a positive effect on the development of students' key competencies, in particular the ability to abstract thinking, analysis and synthesis; the ability to plan and manage time; the ability to use information and communication technologies; the ability to learn and acquire modern knowledge; the ability to search, process and analyze information from various sources; the ability to adapt and act in a new situation; the ability to identify, pose and solve problems; the ability to make informed decisions; and the ability to work. In addition, the main problems faced by students and teachers when implementing asynchronous learning are identified. The article provides recommendations for the effective implementation of asynchronous teaching of English in higher education. The results of this study will contribute to the understanding of the problems and prospects of asynchronous English language teaching as well as help to develop strategies for its effective implementation and use in higher education.

Key words: English language, asynchronous learning, higher education, skills, competence.

Постановка проблеми. Нині асинхронне викладання англійської мови для здобувачів вищої освіти відіграє значну роль у розвитку обов'язкових компетентностей випускника. Цей метод навчання стимулює студентів до самостійності, розвиваючи такі ключові навички, як управління часом, інформаційна компетентність, адаптивність до нових технологій та спроможність до аналізу та синтезу інформації (Jurado, 2012).

За допомогою асинхронного навчання студенти активно використовують інформаційні та комунікаційні технології для отримання доступу до актуальних навчальних ресурсів, обміну знаннями та співпраці з однокурсниками та викладачами, що сприяє їхньому професійному зростанню, підвищенню конкурентоспроможності на ринку праці. Отже, асинхронне викладання англійської мови є ефективним інструментом для розвитку обов'язкових компетентностей випускника, сприяючи їхньому особистісному і професійному зростанню в умовах сучасного освітнього середовища. Аналіз цих проблем і перспектив розвитку асинхронного навчання є важливим завданням сучасної педагогіки та освітніх технологій.

Аналіз останніх досліджень і публікацій. Раніше проведені розвідки підкреслюють, що науковці приділяють значну увагу методикам викладання під час дистанційного навчання. В дисертації на здобуття наукового ступеня доктора педагогічних наук Н. Арістової (2017) розглядається формування професійної компетентності у майбутніх фахівців у галузі філології. О. Малихін і Т. Ярмольчук (2017) досліджують суб'єктивізацію процесу фахової підготовки майбутніх філологів

через використання інформаційних технологій, освітні та методичні аспекти формування професійних компетентностей в контексті сучасних вимог. Зі свого боку, В. Садкової (2013) аналізує економічні аспекти впровадження української вищої освіти в європейський контекст через механізми державного регулювання. Стаття В. Сиченко (2011) присвячена управлінським аспектам інноваційного розвитку в українській системі вищої освіти, включаючи аналіз системи управління та механізмів інновацій. І. Сімкова (2015) розглядає інноваційний підхід у формуванні професійної компетентності майбутніх перекладачів в контексті глобальних та національних змін у вищій освіті. В. Степанов (2016) висвітлює питання дистанційного навчання, його переваги та виклики в сучасній освіті.

Аналізовані джерела дозволяють здійснити комплексний аналіз аспектів асинхронного навчання у вищій освіті, зокрема з фокусом на філологічну освіту, економічні механізми, управління інноваціями та дистанційне навчання. Однак, слід зазначити, що відсутні наукові розвідки стосовно того, чи дозволяє асинхронний формат навчання сформувати компетентності відповідно до сучасних стандартів вищої школи.

Метою статті є дослідження проблем і перспектив асинхронного викладання англійської мови для здобувачів вищої освіти з урахуванням формування загальних компетентностей студентів відповідно до стандарту вищої школи.

Виклад основного матеріалу дослідження. Відповідно до Закону України «Про вищу освіту» (2020) та до вимог, викладених в «Методичних

рекомендаціях щодо розроблення стандартів вищої освіти» (2020) перелік обов'язкових компетентностей випускника охоплює з-поміж інших, такі як: здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу; здатність планувати та управляти часом; здатність використовувати інформаційні та комунікаційні технології; здатність вчитися і здобувати сучасні знання; здатність до пошуку, оброблення та аналізу інформації з різних джерел; здатність до адаптації та дії в новій ситуації; здатність виявляти, ставити та вирішувати проблеми; здатність приймати обґрунтовані рішення; здатність працювати автономно.

Асинхронне викладання англійської мови для здобувачів вищої освіти має безпосередній зв'язок із розвитком здатності до абстрактного мислення, аналізу та синтезу. Перш за все, самостійне засвоєння матеріалу в асинхронному форматі навчання вимагає від студентів значної самодисципліни й вміння самостійно аналізувати та синтезувати інформацію. Викладачі надають навчальні матеріали, які студенти повинні опрацювати самостійно, що стимулює розвиток абстрактного мислення, оскільки студенти повинні розумітися на складних мовних конструкціях і поняттях без безпосередньої допомоги викладача. Наприклад, можна запропонувати студентам приклади речень в Past Perfect або Past Indefinite, з опорою на які здобувачі освіти мають сформулювати правила утворення кожного із запропонованих часів та пояснити різницю між способами утворення аналізованих граматичних часів.

Корисним та цікавим завданням для студентів просунутого рівня володіння мовою буде висловити одну й ту ж саму думку або ідею різними граматичними конструкціями. Наприклад, речення «Коли погода гарна, ми йдемо гуляти» можна відтворити англійською мовою такими способами:

- *If the weather is fine, we will go for a walk.*
- *When the weather is fine, we will go for a walk.*
- *If only the weather was nice, we could go for a walk.*

Або: «Ми повинні піти на прогулянку, якщо погода гарна»:

- *We should go for a walk if the weather is fine.*
- *Given the current weather conditions and the desire to enjoy the fresh air, I propose we can go for a walk.*

– *I believe the current weather conditions are suitable for a walk, and I would like to propose we go for a walk together.*

– *I would like to suggest to go for a walk, as the current weather conditions seem favorable.*

Критичний аналіз текстів є ще одним важливим аспектом асинхронного викладання, адже студенти виконують завдання, що вимагають аналізу різноманітних англійських текстів, таких як есе, статті та літературні твори (Lotfi & Pozveh, 2019). Цей вид роботи ґрунтується на здатності виділяти основні ідеї, порівнювати їх, робити висновки та формулювати аргументи. Таким чином, вони розвивають навички критичного мислення й аналізу. Наприклад, можна запропонувати студентам різні жанри текстів для того, щоб вони проаналізували лексико-семантичні, стилістичні та структурні особливості цих текстів та узагальнили інформацію, тобто здобувачі освіти мають «синтезувати нові знання на основі отриманих даних» (Арістова, 2017).

З іншого боку, інтерактивні завдання, такі як віртуальні дискусії, форуми та обговорення в онлайн-курсах, дозволяють студентам висловлювати свої думки, аналізувати аргументи інших учасників і синтезувати нові ідеї (Sukomardojo, 2020). Все це сприяє розвитку навичок критичного мислення та вміння працювати з інформацією на високому рівні абстракції. Фахівці у галузі методики викладання іноземних мов, зокрема за допомогою асинхронної форми навчання, наголошують, що «успішність системи навчання залежить від того, чи є вона цікавою, зручною у використанні та результативною» (Limbong, Jabu & Basri, 2022: 1366).

Нижче наведено приклади таких завдань, які можуть бути ефективно інтегровані в освітній процес. Розглянемо види інтерактивних завдань на прикладі теми про мистецтво:

Віртуальні дискусії

Завдання: Організуйте віртуальну дискусію на платформі Zoom або Microsoft Teams, де студенти обговорюватимуть певну тему, пов'язану з мистецтвом.

Приклад теми: «The Influence of Digital Art on Traditional Art Forms.»

Інструкція:

– *Share your thoughts on the impact of digital art on traditional art forms.*

– *Give examples of famous artists or works that combine digital and traditional techniques.*

– *Discuss whether you consider digital art a separate direction or an extension of traditional forms.*

Форуми

Завдання: Використовуйте онлайн-форум (наприклад, Moodle, Canvas) для обговорення актуальних питань.

Приклад теми: «The Role of Street Art in Modern Urban Culture.»

Інструкція:

– *Write a post on the forum expressing your views on the role of street art in modern urban culture.*

– *Comment on at least two posts from other students, agreeing or disagreeing with their arguments.*

– *Propose your own ideas on how street art can influence society.*

Обговорення в онлайн-курсах

Завдання: Включіть у програму онлайн-курсу завдання для обговорення, які студенти повинні виконувати протягом курсу.

Приклад теми: «Analyzing the Use of Color in Renaissance Paintings.»

Інструкція:

– *Watch a video lecture on the use of color in Renaissance paintings.*

– *Choose one painting and write an analysis of its color choices, considering the symbolism of colors and their impact on the composition.*

– *Discuss your analysis with your classmates in a specially created discussion group.*

Аналіз аргументів

Завдання: Прочитайте статтю англійською мовою та проаналізуйте аргументи автора.

Приклад статті: «The Future of Art in the Age of AI.»

Інструкція:

– *Summarize the main ideas of the article.*

– *Identify and analyze the key arguments presented by the author, noting their strengths and weaknesses.*

– *Write your own commentary, agreeing or disagreeing with the author, and justify your position.*

Синтез нових ідей

Завдання: Після участі у віртуальній дискусії або форумі, студенти повинні синтезувати нові ідеї на основі отриманої інформації.

Приклад теми: «Combining Traditional and Digital Techniques in Contemporary Art.»

Інструкція:

– *Summarize the key ideas discussed during the virtual discussion or on the forum.*

– *Propose a new approach or project that combines traditional and digital techniques in contemporary art.*

– *Justify your proposals and develop a plan for implementing the project.*

Використання інтерактивних завдань, таких як віртуальні дискусії, форуми та обговорення в онлайн-курсах, дозволяє студентам висловлювати свої думки, аналізувати аргументи інших учасників і синтезувати нові ідеї. Окреслене сприяє розвитку навичок критичного мислення та вміння працювати з інформацією на високому рівні абстракції, що є можливим під час асинхронного

формату навчання. Наведені приклади завдань засвідчують, що асинхронне навчання є подекуди корисним під час вивчення англійської мови, адже студенти мають самостійно опрацьовувати матеріал, аналізуючи та синтезуючи його, що є більш ефективним підходом у навчанні, ніж отримання вже готових знань. Очевидно, що роль викладача також важлива, адже він направляє, консультує та коригує студентів. Водночас, виконуючи запропоновані завдання з англійської мови, студенти розвивають й інші компетентності, такі як: здатність використовувати інформаційні та комунікаційні технології; здатність до пошуку, оброблення та аналізу інформації з різних джерел; здатність працювати автономно.

Попри окреслені переваги та перспективи асинхронного формату навчання існують певні проблеми: 1. Асинхронний формат вимагає високого рівня самодисципліни та самостійності, що може бути викликом для деяких студентів. 2. Відсутність реального часу для запитань та зворотного зв'язку може знижувати ефективність навчання та уповільнювати процес засвоєння матеріалу. 3. Не всі студенти мають доступ до необхідних технічних ресурсів, таких як високошвидкісний Інтернет або сучасні комп'ютери. 4. В асинхронному форматі важче контролювати процес виконання завдань і дотримання академічних стандартів. 5. Відсутність живого спілкування з однолітками може вплинути на соціальний розвиток студентів та знизити рівень їхньої залученості в освітній процес.

У контексті вищевикладеного, вважаємо за потрібне, надати деякі рекомендації щодо ефективного впровадження асинхронного викладання англійської мови у вищій освіті:

1. *Забезпечення технічної підтримки.* Для ефективного впровадження асинхронного викладання необхідно забезпечити студентів та викладачів необхідним обладнанням та програмним забезпеченням. Важливо, щоб усі учасники освітнього процесу мали доступ до стабільного інтернет-з'єднання, комп'ютерів або планшетів, а також знання про використання навчальних платформ.

2. *Використання сучасних навчальних платформ.* Рекомендується використовувати надійні та зручні у використанні платформи для організації асинхронного навчання, такі як Moodle, Blackboard, Canvas або Google Classroom. Ці платформи дозволяють розміщувати навчальні матеріали, проводити тести, збирати зворотний зв'язок та комунікувати зі студентами.

3. *Розробка якісних навчальних матеріалів.* Необхідно створити різноманітні та інтерак-

тивні навчальні матеріали, які включають відеолекції, аудіозаписи, інтерактивні завдання, тестові питання, презентації та додаткові ресурси для самостійного вивчення. Це сприятиме підвищенню мотивації студентів та ефективності навчання.

4. *Створення чіткої структури курсу.* Рекомендується чітко структурувати навчальний курс, визначити чіткі цілі та завдання, розробити календар занять та дедлайни для виконання завдань. Це допоможе студентам краще планувати освітній процес і дотримуватись встановленого графіка.

5. *Залучення студентів до активної участі.* Важливо стимулювати студентів до активної участі в освітньому процесі. Цього можна досягти через інтерактивні завдання, форуми для обговорень, групові проєкти та інші форми активності, які сприяють залученню студентів і розвитку їхніх комунікативних навичок.

6. *Надання зворотного зв'язку.* Регулярний зворотний зв'язок від викладачів є ключовим елементом успішного асинхронного навчання. Викладачі повинні оперативно надавати коментарі та рекомендації щодо виконаних завдань, допомагати студентам вирішувати проблеми та коригувати їхню навчальну діяльність.

7. *Підтримка студентів.* Необхідно організувати систему підтримки для студентів, яка включає технічну допомогу, консультації з викладачами та психологічну підтримку. Це допоможе студентам справлятися з труднощами, які можуть виникнути під час асинхронного навчання.

8. *Підвищення кваліфікації викладачів.* Викладачам варто регулярно підвищувати свою кваліфікацію у сфері асинхронного навчання та використання ІКТ. Це можна здійснити через участь у тренінгах, семінарах та обмін досвідом з колегами.

9. *Моніторинг та оцінка ефективності.* Рекомендується регулярно проводити моніторинг та оцінку ефективності асинхронного навчання. Це дозволить виявляти слабкі місця, аналізувати успішність студентів та вдосконалювати освітній процес.

10. *Розвиток самостійності та відповідальності студентів.* Необхідно сприяти розвитку самостійності та відповідальності студентів за власний освітній процес. Це можна досягти через створення умов для самостійного планування навчальної діяльності, стимулювання критичного мислення та самооцінки.

Висновки та перспективи подальших досліджень. Асинхронне викладання англійської мови для здобувачів вищої освіти є ефективним методом навчання, який надає студентам можливість опановувати матеріал у зручний для них час та темп. Такий підхід дозволяє студентам самостійно планувати освітній процес, що сприяє розвитку важливих навичок, таких як самостійне навчання, управління часом та критичне мислення. Однак впровадження асинхронного навчання супроводжується певними викликами, такими як необхідність високого рівня самодисципліни та мотивації студентів, а також забезпечення технічної підтримки та доступу до інтернету.

Перспективи подальших розвідок вбачаємо в дослідженні чинників, які впливають на мотивацію студентів до участі в асинхронному навчанні, та розробленні стратегії для її підвищення. Реалізація цього напрямку дослідження дозволить оптимізувати процес асинхронного навчання, зробити його більш ефективним та доступним для всіх студентів, що, зі свого боку, сприятиме підвищенню якості вищої освіти в Україні.

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

1. Арістова Н. О. Формування професійної суб'єктності майбутніх філологів: автореф. дис. на здобуття наук. ступеня д-ра. пед. наук. Київ, 2017. 58 с.
2. Малихін О. В., Ярмольчук Т. М. Фахова підготовка майбутніх фахівців-філологів засобами інформаційного середовища. Суб'єктивізація процесу фахової підготовки майбутнього філолога: теоретичні і практичні аспекти: монографія / за ред. О. В. Малихіна. Частина 1. Київ, НУБіП України. 2017. С. 202–229.
3. Методичні рекомендації щодо розроблення стандартів вищої освіти. URL: <https://mon.gov.ua/storage/app/media/vishcha-osvita/rekomendatsii-1648.pdf>
4. Про вищу освіту: Закон України від 01.07.2014 № 1556-VII. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1556-18#Text>
5. Садковой В. П. Основні економічні механізми державного регулювання входження в європейський простір сучасної вищої освіти України. Державне будівництво. 2013. № 1. URL: <http://kbuara.kharkov.ua>
6. Сиченко В. Система та механізми управління інноваційним розвитком вищої освіти в Україні. Економічний форум. 2011. № 2. С. 34–40.
7. Сімкова І. О. Інноваційний підхід до формування фахової компетентності у майбутніх перекладачів. Інноваційний розвиток вищої освіти: глобальний та національний виміри змін: матеріали II Міжнар. наук.-прак. конф. Суми, 2015. С. 43–45.
8. Степанов В. Про дистанційне навчання. URL: <http://www.iatp.kharkov.ua/cat/sites/stepanov/>

9. Jurado R. G. Barriers to a wider Implementation of LMS in Higher Education: a Swedish case study, 2006–2011. *Eleed (e-learning and education)*. 2012. Iss. 9. URL: https://www.eleed.de/archive/9/3371/index_html
10. Limbong S., Jabu B., Basri M. The Perception of Synchronous Model of Marlins for Maritime English in an Indonesian Maritime Higher Education. *Journal of Positive School Psychology*. 2022. Vol. 6. № 12. Pp. 1366–1378.
11. Lotfi A. R., Pozveh S.M.H.H. The Effect of Synchronous and Asynchronous Language Learning: A Study of Iranian EFL Intermediate Students' Vocabulary Learning. *Theory and Practice in Language Studies*. December 2019. Vol. 9. № 12. Pp. 1585–1594.
12. Sukomardojo T. The Use of E-Learning in Maritime English Learning Can Improve the Vocabulary Skill of Cadets Majoring in Electro-Technical Officer Shipping. *International Journal of Entrepreneurship and Business Development*. November 2020. Vol. 3. № 4. Pp. 390–398.

REFERENCES

1. Aristova N. O. (2017). Formuvannya profesiinoi subiektnosti maibutnikh filolohiv: avtoref. dys. na zdobuttia nauk. stupenia d-ra. ped. nauk [Formation of Professional Subjectivity of Future Philologists: PhD thesis for the degree of Doctor of Pedagogical Sciences]. Kyiv [in Ukrainian].
2. Malykhin O. V., Yarmolchuk T. M. (2017). Fakhova pidhotovka maibutnikh fakhivtsiv-filolohiv zasobamy informatsiinoho seredovyschcha. Subiektivatsiia protsesu fakhovoi pidhotovky maibutnoho filoloha: teoretychni i praktychni aspekty: [Professional Training of Future Philologists by Means of the Information Environment. Subjectivation of the Process of Professional Training of Future Philologists: Theoretical and Practical Aspects]. Chastyna 1. Kyiv, NUBiP Ukrainy [in Ukrainian].
3. Metodychni rekomendatsii shchodo rozroblennia standartiv vyshchoi osvity [Guidelines for the development of higher education standards]. URL: <https://mon.gov.ua/storage/app/media/vishcha-osvita/rekomendatsii-1648.pdf> [in Ukrainian].
4. Pro vyshchu osvitu: Zakon Ukrainy vid 01.07.2014 № 1556-VII [On Higher Education: Law of Ukraine of 01.07.2014 № 1556-VII]. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1556-18#Text> [in Ukrainian].
5. Sadkovi V. P. (2013). Osnovni ekonomichni mekhanizmy derzhavnogo rehuliuвання vkhodzhenia v yevropeiskiy prostir suchasnoi vyshchoi osvity Ukrainy [The main economic mechanisms of state regulation of entry into the European space of modern higher education of Ukraine]. *Derzhavne budivnytstvo – State building*, 1. URL: <http://kbuapa.kharkov.ua> [in Ukrainian].
6. Sychenko V. (2011). Systema ta mekhanizmy upravlinnia innovatsiinym rozvytkom vyshchoi osvity v Ukraini [System and mechanisms of management of innovative development of higher education in Ukraine]. *Ekonomichnyi forum – Economic Forum*, 2, 34–40 [in Ukrainian].
7. Simkova I. O. (2015). Innovatsiyni pidkhid do formuvannya fakhovoi kompetentnosti u maibutnikh perekladachiv [Innovative approach to the formation of professional competence of future translators]. *Innovatsiyni rozvytok vyshchoi osvity: hlobalnyi ta natsionalnyi vymiry zmin: materialy II Mizhnar. nauk.-prak. konf. Sumy*, 43–45 [in Ukrainian].
8. Stepanov V. Pro dystantsiine navchannia [About distance learning]. URL: <http://www.iatp.kharkov.ua/cat/sites/stepanov/> [in Ukrainian].
9. Jurado R. G. (2012). Barriers to a wider Implementation of LMS in Higher Education: a Swedish case study, 2006-2011. *Eleed (e-learning and education)*, 9. URL: https://www.eleed.de/archive/9/3371/index_html
10. Limbong S., Jabu B., Basri M. (2022). The Perception of Synchronous Model of Marlins for Maritime English in an Indonesian Maritime Higher Education. *Journal of Positive School Psychology*, 6(12), 1366–1378
11. Lotfi A. R., Pozveh S.M.H.H. (2019). The Effect of Synchronous and Asynchronous Language Learning: A Study of Iranian EFL Intermediate Students' Vocabulary Learning. *Theory and Practice in Language Studies*, 9(12), 1585–1594
12. Sukomardojo T. (2020). The Use of E-Learning in Maritime English Learning Can Improve the Vocabulary Skill of Cadets Majoring in Electro-Technical Officer Shipping. *International Journal of Entrepreneurship and Business Development*, 3(4), 390–398.